

EMMEN : EEN MILIEUWETHOUDER EN ZIJN BELEID

Coby Ensink

"Ik ben zover nog niet dat ik zeg, het licht op groen voor de opslag van hoog radioactief afval en daarmee voor meer kerncentrales. "Aldus de 54 jarige H. J. Harmsen (CDA), wethouder openbare werken en volksgezondheid te Emmen. Emmen dat de naam heeft een voortrektersrol te spelen bij het maken van milieubeleid in de regio Z.O.Drente. Reden genoeg Harmsen aan de tand te voelen om de Emmer voorsprong op milieubeleid te kunnen meten.

"Wij hebben ja gezegd tegen het ministerie na het verzoek om (met Venlo) te dienen als proefgemeente voor een milieubeleidsplan. Wij hebben een milieubeleidsplan opgesteld dat eind vorig jaar in de commissie openbare werken is behandeld. De commissie had kritiek op het plan waarop wij hebben gezegd, we nemen het terug om het op bepaalde punten bij te stellen. "Vanuit de milieubeweging is er ook kritiek geweest, met name op het ontbreken van een inventarisatie van de stand van zaken van milieuerontreiniging, wordt dat ook bijgesteld?"

"Daar was geen geld en geen tijd voor. Zo'n inventarisatie komt er ook niet in de bijgestelde versie. Die bijstelling is ons het afgelopen jaar onmogelijk gemaakt. Er waren zoveel andere dingen, maar het milieubeleidsplan ligt zeker niet in de vrieskist. Laas ik het zo zeggen in de koelkast wel, maar niet in de vrieskist."

Het bestemmingsplan van het industrieterrein Bargermeer staat opslag van radioactief afval toe. Emmen kwam voor op de Geertsema verlanglijst. De gemeenteraad wilde daarop een wijziging van het bestemmingsplan, ook om in de toekomst ernstig milieuvervuilende bedrijven te kunnen werven. Is de bestemmingsplanwijziging inmiddels een feit?"

"Emmen is afgevoerd van die lijst. Een wijziging van het bestemmingsplan mist derhalve elke urgentie. Overigens kun je natuurlijk niet, ten koste van alles, alle werkgelegen-

heid die je hier zou kunnen krijgen buiten de grenzen van Emmen houden."

Invloeden en effecten

De komst van de aardgasontzavelingsinstallatie van de NAM betekent een verhoging van de SO₂ (= zure regen) concentratie met 8 % plaatselijk. Drente valt als relatief schone provincie onder het zogenoemde stand stillbeginsel, dat deel uitmaakt van het rijksbeleid. Tijdens de discussie, wel of niet grond verkopen aan de NAM, is het stand stillbeginsel veelvuldig opgevoerd in de Emmer Raad waarna steeds weer is beloofd dat daar rekening mee gehouden zou worden. Is dat ook gebeurd?"

"Nee. Wij als gemeente hebben tegen de provincie gezegd, dat stand stillbeginsel, daar moet wat aan gedaan worden, daar ontkom je niet aan. De burgemeester (H.

Wethouder J. Harmsen

Ouwerkerk) en ik zijn daarover bij de verantwoordelijke gedeputeerde (A. J. Eshuis) geweest. Een duidelijke toezegging is, dat vanuit de provincie zal worden gekeken naar de NAM activiteiten in Schoonebeek. En de NAM zegt aan dat stand stillbeginsel willen wij ook het nodige doen, maar dat moet dan wel gebeuren op grond van vergunningsvoorwaarden die wij van de provincie hebben opgelegd gekregen. In dat kader moet een herziening van een vergunning plaatsvinden. Het wachten is op de provincie. "U bent er van overtuigd dat de vergunning van de diepstoomfabriek spoedig herzien wordt?"

"Ja zeker!"

Om bij de gasontzavelingsinstallatie te blijven, destijds werd de Raad voorgehouden dat een Milieu invloeden rapport (MIR) hetzelfde zou zijn als een Milieu effect rapportage (MER). Weet u inmiddels het verschil al?"

"Nee, ik heb nooit gezegd dat dat hetzelfde is!"

Maar burgemeester Ouwerkerk wel, die sprak namens het kollege, en dus namens u!

"Maar dat wil niet zeggen dat de uiteindelijke verantwoordelijkheid bij hem lag. Destijds was er officieel geen MER en nog niet. Wij hebben gezegd, pak dan het hoogste waar je wel wat mee kan en dat vonden wij de MIR. Ik geloof dat wat er is gebeurd, met uitzondering van één raadslid, tot voldoening van de raad gebeurd is. En ik weet nog steeds niet wat een MER is, want ik denk dat er nog altijd geen MER is toegepast in Nederland."

Gif

Emmen is één der zwaarst getroffen gemeenten in Drente voor wat betreft bodemverontreiniging, met een reeks lokaties die nooit door de gemeente zijn aangemeld maar voor het overgrote deel door partikulieren. Waarom kwam Emmen tijdens de inventarisatie van stortplaatsen waarin mogelijk chemisch afval gestort zou kunnen zijn met maar een handvol lokaties op de oppen?

"De bronnen die de milieubeweging kan aanboren, die boor je als gemeente nooit aan. Voor 1982 zijn er nooit meldingen geweest van verdachte stortplaatsen van welke burger ook, ook niet bij gemeentereiniging. Ik denk nu dat er geen nieuwe verdachte lokaties bij zullen komen, de inventarisatie is rond. Ik sluit niet uit dat er mogelijk ooit nog wel een stuk wijk (kanaal) bekend zal worden waarin gedumpt is, maar daar blijft het wel bij. Met name de meldingsmogelijkheden zijn volop in de publiciteit gekomen nadat de gifatlas van Drente is uitgekomen en daar wordt geen gebruik meer van gemaakt."

Het is toch moeilijk te geloven dat er onopgemerkt een reeks kanalen uit het landschap verdwijnen, dat was toch bekend.

"In die tijd mocht het. Een boer die een wijk dicht wilde hebben mocht tegen iemand zeggen flikker er maar puin in. Daar was geen vergunning voor nodig."

Voor de Steenhuiswijk, was wel een vergunning nodig en die is zeer recent gedempt?

"Ik heb geen behoefte om nu nog te discussiëren over wat er in het verleden is gebeurd. Het is gebeurd en nu moet de bodem schoon gemaakt worden. Ik heb daar een hard hoofd in gezien de landelijke complexi-

teit van de zaak. Ik hoop dat het projekt gedempte wijken van Emmen en Schoonebeek tezamen wordt aangepakt. Dat zou best een hoge prioriteit kunnen krijgen."

Nav. de aktie gemeente gifvrij van Milieudefensie in 1984 is Emmen benaderd met het verzoek inzamelputten te realiseren voor chemisch afval van huishoudens en kleine bedrijven. U zei voor Radio Noord dat deze aktie voor Emmen overbodig was omdat u doende was met inzamelputten. Hoe staat het daar mee?

"De eerste tegenvaller heb ik pas gehoord. Ik meende dat Klazienaveen als grootste buitendorp als eerste een inzamelput voor dat afval zou moeten hebben. Wij hebben tegen de brandweer gezegd, wat voor mogelijkheden zijn er bij jullie. De mogelijkheden weet ik inmiddels en ook het kostenplaatje. Tijdens de vergadering kwam de kostenberekening op tafel, f 25.000,—. Ik heb gezegd dat nooit! Nu moet ik in Klazienaveen andere mogelijkheden zoeken."

Glastuinbouw

In de glastuinbouw wordt fors gemopperd over de aardgasprijzen. Er gaan ook stemmen op om van aardgas over te schakelen op kolenstook. Een glastuinbouwer is reeds overgegaan op kolen. Voor de glastuinbouw in Klazienaveen geldt dat probleem niet i.v.m. het Purit projekt (zie het Energietheemanummer). Wat vindt u van het overschakelen op kolenstook in de glastuinbouw?

Door de gemeente is een aanzienlijk bedrag op tafel gelegd om het Purit projekt van de grond te laten komen. Een deel van het blok glastuinbouwers in Klazienaveen profiteert daarvan door de goedkopere energie van het Purit projekt. De glastuinbouw in Erica ligt daar te ver vanaf. Deze tuinders kijken tegen een steeds hogere aardgasprijs aan en kolenstook is goedkoper. Ik vind het jammer dat kolenstook goedkoper is en mogelijk de energiedrager wordt in de glastuinbouw. De regering geeft nog al wat uit aan milieubeheersing, dan zou je toch op zo'n moment moeten zeggen, er gaat geld van het milieuministerie naar landbouw zodat de tuinders in elk geval gas kunnen blijven stoken."

U kunt dat bij uw CDA minister aankaarten.

"Dat kan langs interne politieke kanalen, en dat zal heus wel gebeuren. De moeilijkheid is het geld van de ene naar de andere pot te

krijgen."

Tuinders die zich in Emmen komen melden en kiezen voor kolen, zijn voor u geen probleem?

"Nee. Als hij voorzieningen treft, waardoor de uitstoot binnen bepaalde normen blijft, dan zeg ik niet, jongens sorry hoor, je mag hier geen kolen stoken. Ik vind het wél jammer wanneer dat gebeurt."

Buro hinderwet en milieuzaken

In opdracht van de 9 gemeenten in Z.O. Drente is het buro Berenschot een onderzoek gestart om te komen tot een samenwerkingsverband van Hinderwet en Milieuzaken. Hoe denkt u over de invulling daarvan?

"Er zijn een paar mogelijkheden. Emmen wordt goed toegerust en verleent diensten aan de overige 8 gemeenten. Daar ben ik voorstander van, maar je moet wel oppassen, dan zeggen ze weer, dat is Emmen hé, die moet het weer doen. Als we het zo zouden doen, dan willen we wel de garantie hebben van een toereikende financiële bijdrage van de 8. Het zou ook gesplitst kunnen worden. Eén gemeente met een apparaat voor meer industriële activiteiten en één voor een meer agrarische taak."

Een buro Hinderwet en milieuzaken sluit u niet uit?

"Nee maar ik denk dat er een verdeeldheid onder de 9 heerst. We beginnen met milieu en de volgende stap is volkshuisvesting en daarna vervoer. De autonomie, dat speelt voor elke gemeente een belangrijke rol. Ik zie zo'n buro niet zomaar verrijzen."

Kompost

Ten minste 50 % van het huisvuil is om te zetten in compost. Vindt u het zinvol i.v.m. de aanzienlijke VAM prijsverhoging, de komposthoop en compostbak te promoten onder de bevolking?

"Wat denkt u hoe hoog de prijs zal worden wanneer de aanvoer van afval bij de VAM terugloopt door het komposteren bij de bron! Daar komt bij dat de VAM blijft zitten met dure installaties en de werkgelegenheid bij de VAM is ook een punt. Ik zeg niet dat je naast de minikontainer geen komposthoop kan hebben maar niet op grote schaal. Dat drijft de prijs op. In plaats van een minikontainer de VAM compostbak verstrekken daar zie ik niets in."